

Onderwerp:	Ontwerp omgevingsvisie Berg en Dal
Datum B&W-vergadering:	20 augustus 2024
Datum raadsvergadering:	26 september 2024
Portefeuillehouder:	A.R.M. ten Westeneind
Ambtenaar:	Berend Wouda
e-mailadres:	B.Wouda@bergendal.nl
Zaaknummer:	Z-21-091704
Documentnummer:	VB/Raad/24/01934

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. In afwijking van het voorgestelde participatieproces in het koersdocument de verdiepende gesprekken met inwoners te verleggen naar de uitwerking van de omgevingsprogramma's.
2. Ontwerp omgevingsvisie Berg en Dal ter inzage te leggen.

Inleiding

Routekaart naar een "omgevingsvisie"

Wij zijn in 2020 gestart met het proces om te komen tot de Omgevingsvisie voor onze gemeente. In de Omgevingsvisie worden voor het hele grondgebied de strategische beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving opgenomen.

In de "Routekaart naar een omgevingsvisie", vastgesteld door uw raad op 31 oktober 2019, is het proces weergegeven. In een aantal stappen wordt toegewerkt naar een omgevingsvisie:

- Opstellen Startnotitie
- Ontwikkelen Koersdocument
- Ontwikkelen Omgevingsvisie

Als eerste stap om te komen tot de omgevingsvisie is een startnotitie opgesteld. Deze heeft u op 18 maart 2021 vastgesteld. Het Koersdocument, stap twee, is vastgesteld op 12 oktober 2023. In dat koersdocument zijn de doelen en ambities op hoofdlijnen vertaald naar sturende principes. In de laatste fase Omgevingsvisie geven we duidelijkheid over hoe we de visie willen uitwerken en uitvoeren.

Proces en participatie

Participatie is een belangrijke onderdeel geweest bij het opstellen van de Omgevingsvisie. In de fase startnotitie en koersdocument hebben verschillende participatie momenten plaatsgevonden. Zo is een brede enquête gehouden (toekomstwijzer) en zijn 7 inloopavonden gehouden verspreid over 12 verschillende locaties. Het resultaat hiervan is eerder met uw raad gedeeld.

Raadswerkgroep

Na vaststelling van het Koersdocument Omgevingsvisie door uw raad is gewerkt aan de definitieve omgevingsvisie. Samen met een raadswerkgroep¹ is in een drietal sessies verkend welk informatie en detailniveau voor de visie geschikt is. Met elkaar zijn we tot het volgende inzicht gekomen:

- Houd de visie globaal. Het detailniveau van het Koersdocument sluit prima aan bij die behoefte.
- Stuur vanuit de visie op vervolgacties. Geef als raad aan welke programma's prioriteit vragen.
- Het idee is om een drietal "smaken" van programma's te gebruiken. Het gaat dan om themaprogramma's (bijv. voor mobiliteit), gebiedsprogramma's (bijv. voor de stuwwal), dorpsprogramma (bijv. voor Millingen aan de Rijn).

In de laatste raadswerkgroep was onze gezamenlijke conclusie dat het beste is om nu op korte termijn de omgevingsvisie, waarin bovengenoemde aanpak is opgenomen, vast te stellen. Na vaststelling kan begonnen worden met uitwerking in programma's waaraan bewoners van de gemeente kunnen participeren.

Afwijken van proces

Deze aanpak (nu vaststellen) wijkt af van het voorgestelde proces in het koersdocument. Daarin hadden we nog het idee dat vóór vaststelling we nogmaals verdiepende gebiedsgesprekken met bewoners zouden aangaan. Nu we tot inzicht gekomen zijn dat we die gesprekken willen verleggen naar uitwerking programma's is de nut en noodzaak van nu nog een extra participatie ronde komen te vervallen. Dit moet helder uitgelegd worden aan bewoners en belanghebbenden in de communicatie rondom de terinzagelegging.

Ter visie legging ontwerp Omgevingsvisie

De ontwerp-Omgevingsvisie moet ter visie worden gelegd (conform artikel 3.4 Awb) alvorens deze mag worden vastgesteld door uw raad. Dit is een verplichting die de Omgevingswet voorschrijft (artikel 16.26 Omgevingswet). Hiermee is geborgd dat bewoners zonder de extra participatie ronde nog steeds hun inbreng kunnen geven op de visie. Iedereen kan zijn/haar reactie (zienswijzen) naar voren brengen over het ontwerp van de Omgevingsvisie (artikel 16.23 Omgevingswet). De gemeente doet mededeling van het ontwerp in het gemeenteblad (artikel 10.7a Omgevingsbesluit) en via de gebruikelijke mediakanalen. Degenen die zich hebben ingeschreven voor de nieuwsbrief worden op de hoogte gehouden van verdere voortgang. Tijdens terinzagelegging zullen een tweetal inloopbijeenkomsten worden georganiseerd.

¹ Deelnemers aan de raadswerkgroep waren: Jos Verstegen / D66; Lies van Campen / Kernachtig Groesbeek; Marjan Verdijk / GroenLinks; Remco Hammer / VVD; Geert Ubbink / LOKAAL!; Henny van de Pol / PvdA; Dave van Loon / CDA

Leeswijzer Omgevingsvisie

In hoofdstuk één wordt de sturingsfilosofie behandeld: Hoe wordt de visie gebruikt en uitgewerkt? In het hoofdstuk daarna wordt ingegaan op de ambities en doelen voor behoud en ontwikkeling van de leefomgeving. Hoofdstuk drie behandelt de kern van de visie: een gezonde leefomgeving. In de vier hoofdstukken daarna worden de hoofdthema's (Groene Goud in Balans, Dorpen als Basis, Duurzaam Verbonden, Gezond milieu, Water en bodem) behandeld. Het laatste hoofdstuk 8 bevat een agenda voor uitwerking en uitvoering. We gaan in op de inzet van het beleidsinstrument omgevingsprogramma, een checklist voor initiatieven en de vertaling naar het omgevingsplan.

Beoogd effect

De visie is een helder en integraal kader voor de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving van onze gemeente. Een toekomstbeeld voor Berg en Dal waaruit duidelijk blijkt welke opgaven en waarden wij belangrijk vinden en die laat zien welke gemeente we willen zijn. Een visie die partijen handelingsperspectieven biedt, uitdaagt en voldoende ruimte geeft aan initiatiefnemers voor eigen inkleuring.

Argumenten

De omgevingsvisie biedt de gemeente de mogelijkheid om integraal te sturen op de fysieke leefomgeving. Vaststelling van het koersdocument door de raad zorgt ervoor dat het kader waarbinnen de vervolgstappen uitgevoerd worden vastliggen. Onder de omgevingswet is de gemeente verplicht om een visie te hebben op 1 januari 2027.

Kanttekening

De voorgestelde aanpak wijkt af van het voorgestelde proces in het koersdocument.

Bij de vaststelling van het koersdocument was nog het idee om vóór vaststelling nogmaals verdiepende gebiedsgesprekken met bewoners aan te gaan. Nu het inzicht is dat die gesprekken verlegd worden naar uitwerking van programma's is de nut en noodzaak van nu nog een extra participatieronde komen te vervallen. Dit moet helder uitgelegd worden aan bewoners en belanghebbenden in de communicatie rondom de terinzagelegging.

Aan de abonnees van de digitale nieuwsbrief is de wijziging van het proces voor de zomervakantie al medegedeeld.

We voldoen aan wet- en regelgeving met terinzagelegging van de ontwerp visie.

Financiële onderbouwing

Het ter inzage leggen van de ontwerp-Omgevingsvisie heeft geen directe financiële gevolgen voor de gemeente.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is één van de onderwerpen die centraal staan in de visie. In hoofdstuk drie (Kern van onze visie) staat dit beschreven onder "Duurzame omgeving voor volgende generaties". De gemeente faciliteert en ondersteunt lokale initiatieven en kan helpen bij het opzetten, organiseren, uitrollen en door ontwikkelen van projecten.

Communicatie

Via de site <https://samenbergendal.nl/nl-NL/folders/omgevingsvisie-berg-en-dal> wordt informatie over de voortgang van het proces en de activiteiten gecommuniceerd. Voor de communicatie worden ook andere digitale en analoge media ingezet. Geïnteresseerden kunnen zich abonneren op de nieuwsflits die iedere keer als er een actualiteit te melden is wordt verstuurd.

Aanpak/uitvoering

Na het besluit doet de gemeente mededeling van terinzagelegging in het gemeenteblad (artikel 10.7a Omgevingsbesluit) en via de gebruikelijke mediakanalen. Degenen die zich hebben ingeschreven voor de nieuwsbrief worden op de hoogte gehouden van verdere voortgang. Tijdens terinzagelegging worden een tweetal inloopbijeenkomsten georganiseerd.

Van de ingediende reacties (zienswijzen) wordt een reactie nota opgesteld die tezamen met de vast te stellen Omgevingsvisie wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,
E.W.J. van der Velde

De burgemeester,
mr. M. Slinkman

Bijlage digitaal ter inzage

Bijlage 1: Ontwerp-Omgevingsvisie Berg en Dal

De raad van de gemeente Berg en Dal,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 augustus 2024,

overwegende dat:

- de ontwerp-Omgevingsvisie het toekomstbeeld voor Berg en Dal aangeeft waaruit duidelijk blijkt welke opgaven en waarden wij belangrijk vinden;
- de Omgevingswet terinzagelegging van de ontwerp-Omgevingsvisie voorschrijft (artikel 16.23 Omgevingswet);
- na vaststelling begonnen wordt met uitwerking in programma's waaraan bewoners van de gemeente kunnen participeren.

B e s l u i t :

1. In afwijking van het voorgestelde participatieproces in het koersdocument de verdiepende gesprekken met inwoners te verleggen naar de uitwerking van de omgevingsprogramma's.
2. De ontwerp-Omgevingsvisie Berg en Dal ter inzage te leggen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Berg en Dal op 26 september 2024.

De raadsgriffier,

De burgemeester,

E.W.AT. Pastoors

Mr. M. Slinkman